

อิทธิพลของความคล้ายของสิ่งเร้าและพื้นฐานทางศิลปศึกษา
ที่มีต่อการจำแนกและการจำดี



นายสาทร เจริญภักดิ์

005384

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร


วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

EFFECTS OF STIMULUS SIMILARITY AND BACKGROUND IN ART EDUCATION
ON DISCRIMINATION AND MEMORY OF COLOURS



Mr. Satorn Charoenbhakdi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของความคล้ายของสิ่งเร้าและพื้นฐานทางศิลปศึกษา
ที่มีต่อการจำแนกและการจำสี

โดย

นายสาทร เจริญภักดิ์

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประสิทธิ์ สุภพ
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุณนาค)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

โยธิน ศันสนยุท
.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โยธิน ศันสนยุท)

ประสาร มาลากุล
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล)

ชัยพร วิชาวุธ
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของความคล้ายของสิ่งเร้าและพื้นฐานทางศิลปศึกษา
 ที่มีต่อการจำแนกและการจำสี

ชื่อ นายสาทร เจริญภักดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2522



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการจำแนกและการจำสี (ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในส่วนผสมของสี) ของผู้ที่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษา และผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางศิลปศึกษาว่าต่างกันหรือไม่เพียงไร กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 จำนวน 120 คน มีช่วงอายุตั้งแต่ 17 ปี ถึง 25 ปี ทดสอบโดยเสนอให้ผู้รับการทดลองเรียนคู่สีผสมสีสิ่งเร้าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นรายกลุ่มโดยวิธีการสุ่มจากนิสิตที่มีพื้นฐานและไม่มีความรู้พื้นฐานทางศิลปศึกษา ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ตัวแปร

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. นิสิตที่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษาสามารถจำแนกและจำสีจากคู่สีผสมสีได้ดีกว่านิสิตที่ไม่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษา โดยสามารถตอบคู่สีผสมสีได้ค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนคู่ที่ตอบถูกมากกว่าในทุกกรณีที่เรียนคู่สีผสมสีและอัตราการผสมสี และในการเรียนคู่สีผสมสีที่มีอัตราส่วนการผสมน้อยจะใช้เวลาเฉลี่ยร้อยละของจำนวนคู่ที่ตอบถูกน้อยกว่าการเรียนคู่สีผสมสีที่มีอัตราส่วนการผสมมากกว่าทั้งนิสิตที่มีและไม่มีความรู้พื้นฐานทางศิลปศึกษา ประเภทผู้รับการทดลองที่แบ่งเป็นผู้ที่มีพื้นฐานและไม่มีความรู้พื้นฐานทางศิลปศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F(1,120) = 6.85$) หรือที่เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F(2,200) = 4.71$) อัตราส่วนการผสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F(2,200) = 4.71$)

2. นิสิตที่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษาจำแนกและจำสั้ได้เร็วกว่านิสิตที่ไม่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษาโดยที่ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิตของจำนวนรอบถึงเกณฑ์ในการจำแนกและจำสั้น้อยกว่าในทุก ๆ อัตราการผสม และทั้งนิสิตที่มีและไม่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษาใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิตของจำนวนรอบถึงเกณฑ์ในสั้ที่มีอัตราการผสมน้อย ๆ มากกว่าสั้ที่มีอัตราการผสมมาก ๆ ประเภทของผู้รับการทดลองที่แบ่งเป็นนิสิตที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานทางศิลปศึกษาแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F_{1,120} = 6.85$) ส่วนอัตราขยละของการผสมมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F_{2,120} = 4.79$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Effects of Stimulus Similarity and Background in
 Art Education on Discrimination and Memory of
 Colours

Name Mr. Satorn Charoenbhakdi

Thesis Advisor Associate Professor Chaiyaporn Wichawut, Ph. D.

Department Psychology

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare the students who had studied art education to the students who had not studied that subject before on their abilities of discrimination and memory of similar colours. Subjects were 120 undergraduate students, aged 17 to 25, from Chulalongkorn University, academic year 1978. The subjects who had and had not studied art education were randomly asked to study the paired - associate list, which were constructed by the researcher. The data were computed by means and Three - Way Analysis of Variance.

The summarized results were :

1. Students who had studied art education could discriminate and remember colours from the paired associate list better than the students who had not studied art education. The students who had studied art education before could match the pairs more correctly than the others on every learning rounds and

on every shade of colours. In learning colour paired associate list, more percentage of both groups could discriminate the pairs painted in thick colours better than the pairs painted in thin colours. The students who had studied art education were significantly different from the others at the .01 level ($F_{1,120} = 6.85$). The shaded rates of colours were significantly different at the .01 level ($F_{2,200} = 4.71$).

2. Students who had studied Art Education before could discriminate and remember colors more quickly than students who didn't have art background, justifying by mean of their less ability to discriminate and remember every shade of colours. Both students who had and did not have art background could than among thick shades of colours. The students who had and did not have art background were significantly different from each other at the .01 level ($F_{1,120} = 6.85$). The percentages of the thin and thick shade rates were significantly different at the .01 level ($F_{2,120} = 4.79$).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ



ณ

วิทยานิพนธ์เรื่องอิทธิพลของความคล้ายของสิ่งเร้าและพื้นฐานทาง
ศิลปศึกษาที่มีต่อการจำแนกและการจำสัณ ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ และ
ตรวจแกไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากรองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ
อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยดำเนินงานไปได้ด้วย
ความเรียบร้อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณไว้ ณ
โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจากนิสิตคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลายท่านที่สละเวลาเข้ารับดาวทกลอง ทลอกจน
เพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลสำเร็จลุล่วงไป
ด้วยดีจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สาทร เจริญภักดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๗
รายการตารางประกอบ.....	๗
รายการแผนภูมิประกอบ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหาและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	1
สมมุติฐานการวิจัย.....	15
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	15
ค่าจำกัดความของการวิจัยครั้งนี้.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้.....	17
2. วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล.....	18
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
วิธีสร้างรายการคู่สัมพันธ์.....	19
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	21
การตรวจและให้คะแนน.....	24
วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
3. ผลการวิจัย.....	25
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	39



บทที่

หน้า

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	43
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51
ประวัติการศึกษ.....	57



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนคู่ที่ตอบได้ถูกต้องในการเรียนคู่สัมพันธ์ รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 ของนิสิตศิลปะและนิสิตสามัญ	25
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต ของร้อยละของจำนวนคู่ที่ตอบได้ถูกต้องในการเรียนคู่สัมพันธ์ รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 ของนิสิตศิลปะและนิสิตสามัญ	33
3. เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนรอบถึงเกณฑ์ในการจำแนกและจำสีจากคู่สัมพันธ์	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กราฟแสดงมัธยิมเลขคณิตของร้อยละของจำนวนผู้ที่ตอบถูกในกรณีเรียน คู่สัมพันธ์รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 อัตราส่วนผลสัมสิทธิ์อื่น 10 %	27
2. กราฟแสดงมัธยิมเลขคณิตของร้อยละของจำนวนผู้ที่ตอบถูกในการเรียน คู่สัมพันธ์รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 อัตราส่วนผลสัมสิทธิ์อื่น 20 %	29
3. กราฟแสดงมัธยิมเลขคณิตของร้อยละของจำนวนผู้ที่ตอบถูกในการเรียน คู่สัมพันธ์รอบที่ 1 ถึงรอบที่ 3 อัตราส่วนผลสัมสิทธิ์อื่น 30 %	31
4. กราฟแสดงคามัธยิมเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของจำนวน รอบถึงเกณฑ์ในการจำแนกและจำสีจากคู่สัมพันธ์	36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย